

Příloha 1: Přehled respondentů, datum konání a časová náročnost rozhovorů

Číslo respondenta	Pseudonym	Datum konání rozhovoru	Délka rozhovoru
Respondent 1	Barbora	06. 01. 2023	16:20-17:05
Respondent 2	Olívie	09. 01. 2023	17:40-18:05
Respondent 3	Honza	12. 01. 2023	15:00-15:30
Respondent 4	Markéta	12. 01. 2023	17:00-17:25
Respondent 5	Eva	14. 01. 2023	11:00-11:20
Respondent 6	Petra	26. 01. 2023	18:00-18:25
Respondent 7	Kateřina	28. 01. 2023	19:00-19:35
Respondent 8	Jana	10. 02. 2023	13:30-13:55
Respondent 9	Filip	16. 02. 2023	18:30-18:55

Příloha 2: Struktura rozhovorů.

1. Úvod: Představení sebe a diplomové práce (téma a cíl práce, metoda získávání dat, práce s daty)
2. Souhlas s nahráváním rozhovoru, sdělení ohledně anonymizace celé práce (respondentům bude přidělen pseudonym) a poskytnutí možnosti seznámení se s výsledky šetření.
3. **Polostrukturovaný rozhovor navazující na 4 výzkumné otázky:**
 - a) Co motivovalo a co bránilo vybraným dospělým jedincům v tom, aby se začali vzdělávat na vysoké škole?
 - b) Co v průběhu studia motivuje tyto dospělé jedince ke vzdělávání na vysoké škole?
 - c) Jaké překážky ve vzdělávání tito dospělí jedinci pocítují?
 - d) Jakým způsobem se tito dospělí jedinci s těmito překážkami vypořádávají

Přehled témat diskutovaných v rámci polostrukturovaného rozhovoru:

Počáteční motivace ke studiu na vysoké škole. Počáteční překážky ke studiu na vysoké škole.

Motivace během studia na vysoké škole.

Překážky během studia na vysoké škole.

Zvládnutí studia na vysoké škole při zaměstnání.

Ukončení rozhovoru a poděkování za poskytnutí rozhovoru.

Otázky použité při rozhovorech:

Úvodní otázka – Jak se dneska máš/máte? Jak se dnes cítíš/cítíte?

Vzpomeneš/ vzpomenete si na dobu, kdy si se začal/a rozhodovat, že při své práci budeš studovat na VŠ? Co se dělo? Proč si se rozhodl/a studovat?

Napadlo tě/vás v tu chvíli něco, kvůli čemu třeba nebude možné začít s tím studiem?

Napadlo tě/ vás třeba něco negativního v souvislosti se zahájením studia?

Je něco, co tě/ vás udržuje v pokračování ve studiu? Proč stále studuješ/ studujete?

Je něco, co vnímáš/ vnímáte v rámci studia jako negativní, nebo naopak jako pozitivní?

Je něco, co ti/ vám pomáhá to všechno zvládat?

V rámci rozhovorů byla všechna výše uvedená témata diskutována. Jednotlivá témata na sebe v rámci rozhovorů ale vždy nenavazovala. Polostrukturovaný rozhovor nechával respondentům volnost ve vyjadřování, a tak se jednotlivá témata v rámci rozhovorů často prolínala. V rámci analýzy dat pak byla data seskupena podle témat a výzkumných otázek práce.

Příloha 3: Ukázka kódování rozhovorů.

Rozhovory: respondent 1- Barbora, 2- Olívie, 4- Markéta, 5- Eva

Ne to ne, já sem nechtěla být vedoucím pracovníkem, to ne.

Prostě jsem nechtěla pod těma lidma pracovat, věděla jsem, že

chci odejít a s vysokou školou budu mít víc možností, budu si

moc víc v tom zaměstnání vybírat. Jo a taky tam i bylo to, že

jako i my starší to dokážeme. Takový jako chtějí vyrovnat se

těm mladým. Jako fakt taková touha dokázat si, že to taky dám

a vlastně potom dokázat to i jim, ale hlavně teda sama sobě.)

- touha dokázat si

- možnost výběru v zaměstnání mladým vyrovnat se lidem s VŠ - dokázat to okolí

Jojo přesně, protože ta doba se strašně změnila od té doby, co

jsem studovala střední školu. [Měla jsem strach z toho, jestli

jste schopná to zvládnout] a to taky proto, že jsem to

srovnávala s tím, co sem musela absolvovat já, na střední.

Hlavně s tím přístupem třeba. [Představovala sem si vysokou

školu jako něco úplně WOW, co prostě fakt nevím, jestli dám.

Bála jsem se, velký nálože a strašných nároků a to na základě

tý minulý zkušenosti ze střední.] Bála jsem se toho, jak to tam

prostě bude fungovat, mám třeba děti, který. [vlastně mě i

napadlo studovat vysokou školu, když začal studovat syn.

Protože mě to přišlo strašně zábavný, on se vždycky někam

zapsal, do předmětu, najednou šel na zkoušku, dostal jedničku a

vypadalo to hrozně super. Říkala jsem si jako to je takový

vzrůšo a i oživení v tý rodině. Jako ona to pak v celku taková

sranda úplně nebyla jo..Ale přišlo mi to jako něco

smysluplnýho, viděla jsem v tom smysl, posun. Vlastně ten syn

mě k tomu studiu dost namotivoval, to že jsem viděla, jak to

zvládá apod. říkala jsem si, že to třeba může bejt i ÍZI PÍZI a že

to můžu třeba dát i já.]

strach ze zvládnutí studia

obava z velkých nároků ze strany školy

Inspirace v synovi, který studoval VŠ

Noo upřímně nevim. Vlastně sem se nad tím dost zamýšlela a přijde mi to jako, že je prostě něco ve mně, co [mě jako furt žene, nedokážu to specifikovat ale nějaká vnitřní motivace tam furt prostě je.] protože vidím, teda jako vnímám, že pro mě [bakalářskej titul je prostě málo] a chci si dokázat víc a taky si [myslím, že v dnešní době je ve společnosti prostě bakalářskej titul jako fakt málo, vlastně nic.] Ta hodnota vzdělání se prostě pořád dál furt posouvá no. Taky jako vim, že prostě teď je ten nejlepší moment] kdy to můžu zvládnout a dodělat. [Jsem mladá, bezdětná, mám podporu v okolí, mám energii, prostě příznivý prostředí a podmínky k tomu, který už pak třeba nikdy tak vhodný mít nebudu.]

ve společnosti
(na trhu práce)
je bakalářskej
vzdělání nedosta-
čující

nespecifikova-
telná vnitřní
pohnutka

chci si dokázat
víc

vhodné/nejvhodnější
období ke studiu

No tak jako třeba deprese a takovýchle věci to mám jako pořád, to nezvládnou, to nedám, to nejde, nemám na to a už to nechci dělat, to je jako pořád dokola, každou chvíli, no a nicméně, když se do téhle fáze dostanu, tak prostě už vim, že sem na pokraji sil [musim si prostě odpočinout aspoň den, na den to všechno zavřít, zahodit, nechat to být] a potom pak nějak když tohle udělám, tak mi v té hlavě zase po chvíli naskočí taková ta vnitřní jako touha, nebo takový jako nový start, nebo jak to mám nazvat a vlastně [si říkam, šla si studovat dobrovolně, nikdo tě nenutí, je to jen na tobě, jestli to budeš dělat nebo ne a když už ses přece takhle daleko, tak to snad nevzdáš.] Takže asi sem takovej bojovník, co nerad utíká bez boje no a takže [sama se nějak dám do psychický pohody] a tohle všechno [si řeknu, taky si ještě řeknu, že v tom nejsem vlastně sama,] že všichni ti spolužáci to určitě prožívaj stejně, nebo podobně, taky mají práci, rodinu a starosti.. no a to mě tak nějak dá dohromady a jedu prostě dál.] Pro mě by bylo jako ponižující, kdybych se vzdala, skončila no, i vůči okolí, bych se cejtila prostě ponížene, takže vim, že to že bych to vzdala, to ne, to neudělám, to vim, že i když budu na zhroutení, tak prostě ne. Vždycky se z toho špatnýho stavu nějak oklepu, jdu se třeba projít, načerpám zdravěj vzduch, dám se dohromady v té hlavě a jdu do toho zase dál.

den odpočinku
den bez školy

sebeponaučení!

nejsem
v domě sama

ostatní do toho
nemají jednoduše

Tak jednak, jsou tam ^{předměty} [zajímavý předměty], který mě opravdu baví, pak ty někteří [vyučující, na nich se mi líbí hlavně, že nám dávají různé zajímavé podněty, informace a podněty z praxe přímo, který pak třeba může člověk využít.] Pak ještě celkově ten kolektiv studentů, kdy je skvělý, že si navzájem pomáháme, jsme takový soudržný si myslím, prostě mezi těma lidma se cejtím dobře. [Vlastně celá ta náplň toho studia mě prostě baví no.]

vyučující
podněty z praxe
kolektiv
náplň studia

Příloha 4: Informovaný souhlas respondentů

Respondenti byli v úvodní části rozhovoru seznámeni s tématem a cílem diplomové práce a zároveň **ústně souhlasili s účastí na rozhovoru a s jeho nahráváním**. Respondenti souhlasili také s tím, že data získaná prostřednictvím rozhovoru budou anonymně interpretována v diplomové práci za účelem dosažení cíle práce.

Ráda bych se zeptala, jestli budete/budeš souhlasit s nahráváním rozhovoru? Rozhovor bude zaznamenán pouze pro účely empirické části diplomové práce. Nahrávky budou přehrávány a následně přepisovány do textové podoby a jednotlivé výroky budou použity v empirické části jako indikátory výzkumných otázek a zjištěných kategorií.

Celá práce, včetně vašich/tvých výroků, bude přitom plně anonymizována a každému z respondentů bude proto přidělen pseudonym v podobě cizího jména. Žádný z účastníků rozhovoru nebude tedy identifikovatelný. Po ukončení šetření a po finalizaci celé práce bude mít každý z respondentů možnost seznámení se s výsledky práce.

Příloha 5: Přehled kategorií, subkategorií a kódů

<i>Počáteční motivace ke studiu</i>		
KATEGORIE	SUBKATEGORIE	KÓDY
Vnitřní motivy	Osobní rozvoj	Dále se rozvíjet, získání nových znalostí a dovedností, dozvědět se nové poznatky, posunout se, rozvíjet se, posunout se, získání titulu, porovnání studia na VŠ s kvalifikačním studiem, naučit se motivovat zaměstnance, získání zkušeností, zvýšení vzdělání.
	Vnitřní přesvědčení	Studium dává smysl, střední vzdělání je nedostačující, smysl ve vzdělávání, ředitelka školy by měla mít VŠ, studium je na prvním místě, středoškolské vzdělání není dostačující.
	Osobní výzva	Touha dokázat si, vyrovnání se lidem s vysokoškolským vzděláním, bude prvním vysokoškolákem v rodině, touha dokázat okolí, že na to mám, touha dokázat si, že na to mám, dotáhnout celé studium VŠ, dokázat si,...
Vnější motivy	Pracovní prostředí	Nespokojenost v práci, možnost výběru v zaměstnání, profesní posun, touha po pracovním posunu, vidina kariérního posunu, možnost být ředitelkou školy, chtěla jednou vést svojí školku, motivace svých zaměstnanců...
	Studijní obor	Studijní obor v oboru vlastní praxe, studijní obor se hodí do praxe, studijní obor navazující na práci.
	Vhodné podmínky	Podpora ze strany rodičů, odrostlé děti, volný čas, podpora rodiny, vhodný okamžik ke studiu, na střední škole příprava k VŠ studiu, podpora okolí, podpora manželky.
	Vzor, inspirace	Vysokoškolské vzdělání maminky, jiní také dokázali vystudovat VŠ, být vzorem pro své děti, inspirace v synovy, který studoval VŠ.
	Úspěch	Úspěch u přijímacích zkoušek.

<i>Motivace během studia</i>		
KATEGORIE	SUBKATEGORIE	KÓDY
Vnitřní motivy	Vnitřní motivátory	Nespecifikovatelná vnitřní pohnutka, chce si dokázat víc, chce dostudovat, chce mít magisterský titul, studium ji posouvá, ve studiu vidí smysl, poznání nových věcí, lepší vyjadřování, studium ji posouvá.
	Vynaložené úsilí	Studiu dosud věnoval mnoho času a energie, když už jsem se do toho dala, studiu již věnováno hodně času, do studia již dal mnoho energie.
Vnější motivy	Vnější motivátory	Lepší možnost uplatnění na trhu práce, na trhu práce je bakalářské vzdělání nedostačující, nechce zklamat rodinu, posun v zaměstnání, nechce zklamat manželku, kariérní posun, ve studiu jsou zapojeni i jiní lidé, nová práce...
	Motivátory související se studiem	První studijní úspěch, kolektiv, vzájemná spolupráce, studijní obor, všichni jsou na tom podobně, vyučující, předměty, praktické poznatky, přístup profesorů, propojení studia s praxí, týmová spolupráce...
	Vhodné vnější podmínky	Nemusí se starat o děti, vhodné období ke studiu, mám možnost studovat, nemusí se starat o muže, zkrácení úvazku na poslední studijní rok, zaměstnavatel vychází vstříc.

<i>Překážky, obavy a negativní okolnosti ve studiu</i>			
	KATEGORIE	SUBKATEGORIE	KÓDY
Počáteční překážky	Vnitřní překážky a obavy	Zvládání studia	Zvládnou to studium?, obava z velkých nároků ze strany školy, studium bude obtížné, obava ze zvládání studia jako takového, studijní systém a jeho ovládnutí, naučit se znovu soustředit se a učit se...
	Vnější překážky a obavy	Pracovní prostředí	Přístup a postoj zaměstnavatele ke studiu, pochybnosti ze strany zaměstnavatele, časově náročná práce.
		Školní prostředí	Kolektiv ve škole, atraktivnost předmětů, dojíždění do školy.
		Osobní a rodinné prostředí	Malé děti, obětování soukromého času, malé děti.
	Žádné překážky	Bez překážek, bez omezení, žádné překážky si nepřipouštěla, žádné překážky.	
Překážky během studia	Vnitřní překážky a negativní okolnosti	Osobní překážky a negativa	Těžší příprava na zkoušky, smyslové funkce, nechce nic dělat, využívání technologií, menší zodpovědnost ke studiu, změna priorit, prokrastinace, odložení založení rodiny, těžší učení se, prokrastinace...
		Vnitřní obavy a negativní pocity	Strach z toho, že to nezvládne, stavy hroucení se, prodloužení studia, pocit, že práce dává víc než studium, vnímání praxe v zaměstnání jako důležitější než studium.
	Vnější překážky a negativní okolnosti	Pracovní prostředí	Čerpání dovolené na studium, negativní postoj ke studiu ze strany zaměstnavatele, vzdělání v zaměstnání nepovažují za tak důležité, čerpání neplaceného volna, tají studium před zaměstnavatelem, čerpání dovolené...
		Školní prostředí	Postrádá praxe, neuchopitelnost oboru, pocit nezájmu ze strany profesorů, čekala od studia více, Studium ji nebaví, Studium jí nedává nic do praxe, doprava do školy, předčasné ukončování přednášek.
	Časová tíseň	Obětování času ve prospěch školy, málo času na kamarády, koníčky, studium vezme mnoho času, není čas na koníčky, málo času pro dceru, málo času pro sebe sama, víkendy trávené učením, ve zkuškovém není čas na jiné aktivity, učení v noci, upřednostňování studia před jinými činnostmi, málo času, volný čas věnuje studiu...	

Překážky ve studiu a jejich zvládnutí/ Studium a jeho zvládnutí

KATEGORIE	KÓDY
Sebemotivace, sebezobuzování	Říká si, že to zvládne, ostatní to také nemají lehké, nejsem v tom sama, za chvíli to bude za mnou, zvládnout to lze, takže to zvládnou, když se chce tak to jde, nejsem v tom sama, zvládnou to, dotáhnou to.
Doporučení související se studiem	Neodkládat studijní povinnosti, být sdílný, zapojit se do kolektivu, neutíkat před povinnostmi, nestresovat se, komunikace se spolužáky, nedělat věci na poslední chvíli, nepropadat stresu, neodkládat úkoly, nemít strach z dělání chyb, komunikovat, nevytvářet si očekávání, uvědomit si, proč studuji...
Doporučení související s osobním životem	Sraz s kamarády, sport, fyzická aktivita, hudba, procházky, čerstvý vzduch, den odpočinku, den bez školy, delegování domácích prací, cvičení, procházky, zdravá strava.
Doporučení související s pracovním životem	Nastavení hranic v práci, delegování práce, umět v práci říkat ne, přizpůsobení pracovního úvazku, zkrácení pracovního úvazku, delegování práce, snížení úvazku.
Práce s časem a plnění povinností	Časový plán povinností, rozplánování povinností, držení se sepsaného plánu, uspořádání činností dle priorit, organizace práce, smysluplné rozplánování činností, odškrtávání splněných povinností, sepsání činností do tabulky...
Vnější opora a podpora	Podpora ze strany přítelkyně, pomoc ze strany rodiny, opora v manželovi, podpora rodiny, podpora manželky, podpora spolužáků.

Příloha 6: Výroky respondentů

V této příloze jsou uvedeny další úryvky z rozhovorů s respondenty, které nejsou v diplomové práci interpretovány z důvodu přehlednosti práce a lepší orientace v celé empirické části. Přímé citace jsou rozděleny dle jednotlivých výzkumných otázek a dále dle jednotlivých kategorií a subkategorií- stejně jako je tomu v empirické části práce.

Počáteční motivace ke studiu na vysoké škole

Vnitřní vlivy

Osobní rozvoj

„...pak už to nebylo jen o tom, že chci prostě získat titul, ale i ta touha, že se jako posunu někam dál, získám nějaký ty nové znalosti, dovednosti...“ Markéta (R4)

„...si zvýšíš to vzdělání a zvýšíš si tím kvalitu života, prostě třeba to, že nebudu muset v důchodu sedět v obchodě a markovat, nebo někde doplňovat mouku.“ Barbora (R1)

Vnitřní přesvědčení

„Ta škola, to, že v ní dál budu pokračovat, myslím, že bylo jako po střední takový i automatický, nedovedla jsem si představit, že prostě je konec se školou a teď půjdu makat.“ „... sem s tím prostě už počítala, brala jsem to jako samozřejmost...“ Olívie (R2)

„...jako já jsem taková zvědavá, aktivní a prostě tohle když mě napadlo, že bych šla studovat, tak mi to přišlo smysluplný, že kdy to prostě uděláš tak z toho i pak něco máš.“ Barbora (R1)

„No protože mi to dávalo smysl.“ Olívie (R2)

Osobní výzva

„Mě to jako hodně štvalo, že takovýhle lidi, který předtím skoro ani neodmaturovali, mají vysokou školu a já ten titul jako nemám a mě by se jako taky docela líbil. To bylo teda jako takový první, co mě, k tomu začít studovat, pošťouchlo...“ Markéta (R4)

„No a magistra to jsem začala studovat, protože jsem si říkala, že jako to už bych to přece mohla dotáhnout to celý vysokoškolský studium.“ Kateřina (R7)

„...potom, když jsem se rozhodla jít dál, na toho magistra, což právě je podle mě ještě další taková nástavba, tak to už bylo jako určitě, že jako když už, tak to přece dokončím, prostě další takový osobní dokázání si, osobní výzva ohledně toho, že to zvládnou a dotáhnu.“ Jana (R8)

Vnější vlivy

Pracovní prostředí

„...budu mít možnost vybírat si, co budu dělat, budu mít víc možností výběru a tak.“ Barbora (R1)

„...bakalář, ten jsem začala studovat, protože sem toužila, nebo toužila, jako prostě nelíbilo se mi, jak tam, kde sem pracovala, jak to tam vedení vedlo a chtěla jsem prostě jednou, abych mohla vést svoji školku. Měla jsem určitou představu, vizi, jak by to mělo být a to vedení prostě podle mě to nevedlo dobře no.“ Kateřina (R7)

„...v rámci té práce se posunout, že jako chystám se nějak kariéerně stoupnout, uvidíme, jestli se to teda povede v práci, kde sem teď, ale pokud ne půjdu jinam, ale už chci určitě na vyšší pozici.“ Filip (R9)

Motivace během studia

Vnější vlivy

Motivátory související se studiem

„Udělal jsem si ale v té škole prostě takovej příjemnej sociální obal, je mi v té škole tím příjemno a když se mi něco na té škole jako takový nelíbí, tak ono se to líp snáší v tom dobrým sociálním obalu, jak já říkám. Kdybych se tam cejtila sama, neměla kamarády a tak, tak by se mi tam asi teda úplně nelíbilo.“ Barbora (R1)

„Nejvíce se těším na to setkání no, beru to jako společenskou událost. Mám možnost být úplně s jinýma lidma, než doma, než v práci a řešit tak úplně jiný věci, než v práci a doma. Tohle vnímám jako nověj prostor, kde vlastně nemusím řešit vůbec nic, nemám vůči nikomu žádný závazky, žádný povinnosti. Jen vím, že čtvrt roku po mě nikdo naprosto nic nechce a pak čtvrt roku budu zkoušená a to je vše. Takhle to beru. Vnímám tam velkou jako svobodu.“ Barbora (R1)

„Ten den ve škole vnímám fakt jako jeden den, kdy je to den pro mě. Pro někoho je to možná nepochopitelný, že by svůj jeden volný den trávil ve škole, ale když si vezmeš, jakou tam máš vlastně svobodu po ten celý den, tak je to úžasný.“ Barbora (R1)

„Poznám nové lidi, popovídáme, dozvim se další zajímavosti a je to prostě fajn.“ Jana (R8)

„...pak taky, že samozřejmě jsou ve třídě některý lidi, neříkám, že všichni, to ne, ale některý, na který se třeba i těším, se kterým si pokecám, rozumím si s nima, zajdeme po přednáškách na oběd a tak a to je taky fajn, kdyby ten kolektiv byl celej jako špatnej, tak o to víc by se mi tam asi nechtělo no.“ Markéta (R4)

„...tak je to v celku vlastně zajímavěj obor, to co studuju...“ Honza (R3)

„...že se tam vážně dozvim docela dost novejšch věcí, není to často jen o nějaký teorii a drčení se, ale hodně si myslím na těch přednáškách diskutujeme a tím se prostě dostáváme do praxe, sdílíme zkušenosti z různých zaměstnání, protože jsem v tý třídě dost namíchaný, tak to je moc fajn, slyšet jinej pohled na věc, jiný zkušenosti a tak. Taky ti profesori mluví dost o praktických věcech, což vnímám pozitivně, je to hned pak o něčem jiným a hlavně si z toho pak něco vezmeme do života.“ Filip (R9)

Barboru na počátku ve studiu udržel její první studijní úspěch.

„...to co mě tam prostě na začátku udrželo v tom, že jako, ano budu pokračovat, zůstanu studovat, bylo to, že jsme udělala úspěšně první zkoušku, dostala jsem jedničku. Asi kdybych ji neudělala, tak bůh ví, jak by to bylo. Spousta mých spolužáků třeba jako po první neúspěšný zkoušce fakt odešlo.“ Barbora (R1)

Barboru a Kateřinu aktuálně studium baví.

„...tak pro mě je to teď ta škola do jisté míry zábava.“ Barbora (R1)

„...já můžu vlastně říct, že mě to baví, vždycky si na tom studiu najdu něco, co mě baví, není to vždycky žejo všechno to je jasný, ale najdu si vždycky něco a na to se soustředím nejvíc.“ Kateřina (R7)

Jana se na dny ve škole těší a vnímá je jako dny, kdy si odpočine od jiných starostí.

„...já tu školu beru jako vlastně výlet, užívám si ten den vždycky, je to pro mě takový odpočinek od práce a dalších povinností. Jako těším se tam, prostě vnímám to jako pozitivně.“ Jana (R8)

Vhodné vnější podmínky

„...když mám tu možnost to dokončit, dostudovat, tak to prostě dám.“ Eva (R5)

Bariéry ve studiu na vysoké škole

Počáteční překážky

Vnější překážky a obavy

Osobní a rodinné prostředí

„Jinak nic jinýho mě asi nepřekáželo, nebo neodrazovalo nebo tak, to ne. Vysloveně to bylo jenom v tom čase s těma dětma, aby prostě byly zajištěny...“ Petra (R6)

Překážky během studia

Vnitřní překážky a negativní okolnosti

Osobní překážky a negativa

„Nebo třeba používání mobilního telefonu jako? No to taky jako nejde, rychle se snažíš něco najít při testu na mobilu, trvá ti to a nakonec to stejně nejsi schopná najít a zjistíš, že si místo toho píšeš s kamarádkou.“ Barbora (R1)

Olívie uvedla, že se jí v životě změnili priority a studium u ní už někdy není na prvním místě.

„...jsem už taky jako o něco zase starší, posunula jsem se v životě a třeba ty priority jsou taky někde jinde, že to je asi i normální a měla bych se s tím jen naučit pracovat a vzít to jako fakt.“ Olívie (R2)

Vnitřní obavy a negativní pocity

„Jako dostávám se někdy i do stavů, že prostě brečím, že to je nereálný všechno dát a stihnout a ještě když bych to chtěla všechno udělat jako dobře, né to odfláknout.“ Olívie (R2)

Vnější překážky a negativní okolnosti

Školní prostředí

„...ta doprava je teď komplikovanější...sme se přestěhovali a to dojíždění je jako na prd, jedu třeba do školy i hodinu a víc, což mě nebaví.“ Petra (R6)

Časová tíseň

„...ten čas je prostě hodně omezující. Mám prostě moc věcí, mám dceru, musím ji vozit na kroužky, potřebuju taky žít svůj život trochu, jako máma s dítětem, takže je to někdy fakt těžký.“ Markéta (R4)

„...je prostě problém, že mám tu malou dceru a ta mě potřebuje a já se jí musím a potřebuju věnovat.“ Markéta (R4)

„...prostě hlavně využívám ty víkendy, což je často dost na prd teda...“ Markéta (R4)

„...když je zkouškový, tak jako některý věci, který jsou mi vlastně jako přednější, tak ty upozaduju kvůli té škole, aby to vyšlo, abych na ty zkoušky uměla a tak, protože nejsem ten typ, co se fakt na to ani nepodívá a jde to ke zkoušce zkusit, to jako neumím. Na to, jak se říká, koule nemám.“ Petra (R6)

„No a ty kamarády jsem si chtěla udržet, prostě jo. Takže jsem s nima prostě šla zapařit, ale věděla jsem jako, tyjo a učit se bude kdo? Takže proto to teď prostě chci dodělat, protože ten čas, co jsem tomu všechno jako obětovala, toho bylo dost.“ Barbora (R1)

„Tomu učení sem se hodně věnovala, ale taky jsem chtěla mít v pořádku ten svůj sociální život.“ Barbora (R1)

Překážky ve studiu a jejich zvládnutí

Doporučení související se studiem

„...prostě nemůžu nechávat všechno na poslední chvíli.“ Markéta (R4)

Barboře přijde zbytečné, aby se lidé před sebou ve třídě navzájem styděli. Přijde jí také zbytečné mít obavy z dělání chyb.

„...přijde mi zbytečný, když má někdo takový bariéry, který jako nejsou vůbec na místě. Třeba takový jako stresovat se z toho, že vystoupím před spolužákama s prezentací. To vnímám jako fakt zbytečný nervy.“ Barbora (R1)

„...není důvod se právě třeba před sebou stydět a tak.“ Barbora (R1)

„...nebát se, že budu jako dělat chyby, že třeba úkol bude blbě, že se mi nepovede test a tak, to je přece úplně normální, když by se to stalo, u toho strach je zbytečnej.“ Barbora (R1)

Podle Barbory je důležité vědět, proč člověk studuje a co ho k tomu vnitřně vede.

„...nejsilnější motivací k tomu něco dotáhnout je prostě fakt ta vnitřní, když sám něco chceš, nikdo tě nenutí, neděláš to pro někoho ale pro sebe a přesně víš, proč to děláš, jaký to pro tebe smysl má.“ Barbora (R1)

„...dám se dohromady v tý hlavě a jdu do toho zase dál.“ Markéta (R4)

Jana se snaží si připomínat, že nestojí za to být ve stresu.

„...když mě začíná přepadat takový ten stres v rámci právě tý školy, práce a všeho dohromady, tak se jako zastavím, řeknu si, stojí ti to za to? Víš, že to tvému zdraví nedělá dobře. No a prostě říkám si, nestresuj se...“ Jana (R8)

„...ještě nepřipouštět si ty problémy, nebo jak to nazvat v rámci toho studia a osobního života, prostě rozhodla jsem se, že budu studovat, dostala sem se daleko a teď to prostě už dám a bude, nepřipouštět si a neplácát se v tom, že tyjo, nemám na tohle a tohle vůbec čas, to mě štve atd...“ Petra (R6)

Práce s časem a plnění povinností

„Takže třeba, když jeden týden mám zkoušky, tak si naplánuju, kdy se na ně budu učit, pak se věnuju přípravě na ně a všechno ostatní, co jakoby není tak důležitý v tu chvíli odsouvám na jiný dny, jako třeba úklid, žejjo, prostě sice tu je bordel, ale čas prostě musím věnovat něčemu jinému, takže to jde v tu chvíli úplně stranou.“ Markéta (R4)

„Třeba, když sem začala psát tu diplomku, tak jsem si to rozkouskovala na každé večer, že udělám kus, něco napíšu no a pak jsem za asi týden měla jako dost toho, prostě po

kouskách a pak je člověk až překvapený, co všechno zvládl. Myslím si, že díky tomuhle systému rozkouskování jsem to i napsala do toho termínu.“ Petra (R6)